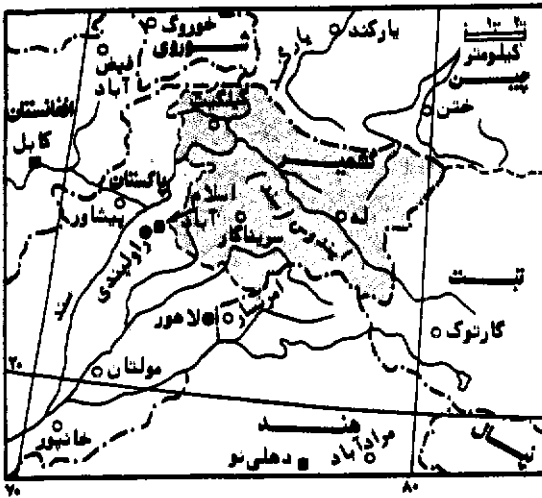

آشنائی با

سرزمین کشمیر

ومسائل آن

ترجمه و تلخیص: علی چراغی

مقدمه:

کشمیر، سرزمین زیبایی است در شبه قاره هند که نشیب و فراز بسیاری در آنجا یافت می‌گردد. به خود دیده است. تاریخچه، حیات سیاسی، اجتماعی این سرزمین و مردم مسلمان آن برای خواننده، ناخودآگاه مبارزات مردم فلسطین را تداعی می‌کند. با این اختلاف که مسئله فلسطین تقریباً برای تمام مسلمانان آشنا و مفهوم است ولی بسیار اندکند مسلمانانی که از سرگذشت کشمیر و مردم آن اطلاعی داشته باشند. در این مقاله سعی می‌شود تاریخچه، مختصری از جغرافیای سیاسی، اجتماعی کشمیر برای آشنایی خوانندگان با این قسمت از جهان اسلام بیان گردد.

مشکل تاریخی کشمیر

درآمد. در این مدت از طرف اشغالگران سبک چنان ظلم و ستم و استبدادی در مورد مردم کشمیر اعمال گردید که طعم تلخ آن را هیچگاه فراموش نمی‌کنند.

در این هنگام انگلستان، تمام هندوستان منجمده کشمیر را به تصرف درآورده و کشمیر را پس از شکست دادن سیکها، به یکی از فتوحات هندو به نام "گلاب سینگ" به مبلغ ۷/۵ میلیون روپیه (کمتر از یک میلیون دلار) فروخت. یعنی بطور سرانه برای هر نفر ۷ روپیه (کمتر از یک دلار). این معامله در تاریخ ۱۶ مارس ۱۸۴۶ انجام گردید که در تاریخ به نام معاهده "امرتسار" معروف است. در این معامله، انگلیسها در حقیقت چیزی را که مالک نبودند به کسی که از نظر تاریخی، سیاسی و قانونی حقی در منطقه نداشت، فروختند.

اعتراض به این معامله زندان و شکنجه و مرگ در پی داشت و

کشمیر در منتهی‌الیه شمال شبه قاره هند و در قلب آسیا واقع و با پنج کشور پاکستان، افغانستان، شوروی، چین و هند همسایه است و دارای مرزی مشترک به طول ۷۰۰ میل با پاکستان است. قسمتی از کشمیر در اشغال هندوستان قرار دارد و جمعیت کل آن بر اساس سرشماری سال ۱۹۶۱، ۴۰۰۲۱۰۰۰۰ نفر است. اما کشمیر آزاد به تنهایی جمعیتی در حدود ۲۰۲۰۰۰۰۰۰ نفر دارد که ۸۰٪ کل جمعیت را مسلمانان تشکیل می‌دهند.

کشمیر طی هفت قرن گذشته تحت سلطه مسلمانان بود. یعنی از سال ۱۳۱۵ م تا ۱۵۵۲ تحت سیطره حکومت مسلمانان بومی و سپس تا سال ۱۷۱۵ مغولهای سلطان و بعد از آن تا سال ۱۸۱۹ به وسیله افغانهای مسلمان اداره می‌شد.

از این تاریخ به بعد، مسلمانان رو به ضعف نهاده تا اینکه مورد هجوم سیکها قرار گرفته و تا سال ۱۸۴۶ کشمیر به اشغال آنان

ارتباط مسلمانان کشمیر برای دادخواهی با جهان خارج بگلی سدود گردید .

پس از یک قرن استعمار و با خروج انگلستان از هند در سال ۱۹۴۷ و استقلال یافتن این کشور، حاکم کشمیر بر سر امت انضمام این سرزمین را به هند اعلام کرد .

هرچند مردم مسلمان کشمیر به ظاهر تن به این ظلم داده بودند ، ولی قلباً و روحاً در ناراحتی بسر می بردند و در تمام این مدت دست از مبارزه نکشیدند . در سال ۱۸۴۶ بر علیه قراردادی که آنان را به صورت برده درمی آورد ، در شهرهای بزرگ کشمیر مانند میرپور ، بونش ، راگوری ، بلشتان و رانی پور ، شورش کردند . در سال ۱۹۲۴ ، کارگران در شهر "سری ناگار" علم طغیان برافراشته و به دنبال آن اتحادیه جوانان مسلمان توسط جوادی غلام عباس در سال ۱۹۳۵ تأسیس گردید . در این مدت مبارزه همچنان ادامه داشت تا اینکه مردم مسلمان پنجاب به یاری برادران کشمیری شتافتند و در تاریخ ۱۶ اکتبر ۱۹۳۲ ، کشمیریان تمام گروههای مبارز را تحت لوای یک حزب به نام "حزب کنفرانس اسلامی" به رهبری جوادی غلام عباس و شیخ محمد عبدالله درآوردند ، ولی به تحریک هندوها ، شیخ عبدالله به علت داشتن مفاید ناسیونالیستی ، از "حزب کنفرانس اسلامی" جدا گردید و حزبی به نام "حزب کنفرانس میهنی" تأسیس کرد . ولی "حزب کنفرانس اسلامی" همچنان به عنوان تجسم اراده مردم مسلمان کشمیر باقی ماند .

با جدایی و استقلال پاکستان از هند در سال ۱۹۴۵ ، مبارزان کشمیری پیوستن سرزمین کشمیر را به پاکستان ، وجهه همت خود قرار دادند ، و در این راه مطالب فراوانی را متحمل شدند و رهبران حزب کنفرانس اسلامی به زندان افتادند ، ولی با این همه در انتخایات سال ۱۹۴۷ ، مسلمانان توانستند از مجموع ۲۱ کرسی مجلس ، ۱۵ کرسی را بدست بیاورند و به هند ثابت کنند که اراده مردم مسلمان در این منطقه بر تمام ترفندهای آنان ، پیروز گردیده است و آنها نمی توانند سلطه خود را بر مردم کشمیر تحمیل کنند .

تقسیم هندوستان

به هنگام تسلط بریتانیا بر هند ، این کشور با هندوها در مبارزه با دین و فرهنگ اسلامی ، متحد گشت . ولی مسلمانان از همان آغاز مبارزات ، نقطه نظرهای خود را اعلام کردند و گفتند : مسلمانان و هندوها ، دولت جداگانه اند و هیچگونه وجه اشتراکی از نظر دین ، تاریخ و فرهنگ با هم ندارند و علامه اقبال لاهوری از سردمداران این نظریه بود .

به هنگام تقسیم هند ، این نظریه اساس تقسیم قرار گرفت . بدین طریق که تمام ایالاتی که دارای اکثریت مسلمان بودند ، به پاکستان و ایالاتی که اکثریت هندو داشتند ، به هندوستان ملحق شدند مشروطه اینکه این انضمام قبلاً به همه پرسی گذاشته شود .

بر این اساس بسیاری از ایالات که اکثریت مسلمان داشتند ولی از نظر جغرافیایی دور از پاکستان بودند (مانند حیدرآباد دکن و گوناکده) ، رأی به الحاق به پاکستان دادند . اما مقامات هند ، برخلاف قرارداد تقسیم ، به بهانه دوری این مناطق از پاکستان به این امر رضایت نداده و این مناطق را اشغال مسلحانه نمود .

بر اساس قرارداد تقسیم و با توجه به اعلام موافقت "حزب کنفرانس اسلامی" که حزب حاکم در کشمیر بود ، قطعاً باید کشمیر به پاکستان ملحق می گردید . ولی حاکم هندوی کشمیر با توطئه با بریتانیا ، پاکستان را فریب داده و موفق شد که قراردادی با پاکستان امضا کند که بر اساس آن پاکستان متعهد می شد بطور موقت به جای انگلیسها اداره کشمیر را سرپرستی کند . سپس امر کرد که تمام مسلمانان سلاح خود را تحویل دهند و از طرفی تمام ارتشیان و پلیس مسلمان کشمیر را خلع سلاح نمود و آنگاه تعداد زیادی از هندوهای تندرو و متعصب را به کشمیر آورده و برای فعالیت آنان ، تشکیلات منظمی ایجاد کرده و هدف اصلی آنان را نابودی تمام مسلمانان قرار داد . سپس اولین تعرض به مسلمانان را در سپتامبر ۱۹۴۷ آغاز کرده و بسیاری از مردان و زنان و کودکان را کشته و اموال آنان را غارت و زنان و دختران آنان را به اسارت بردند . همزمان با این جنایات ، با توطئه انگلستان ، منطقه گور "دلیسور" که اغلب ساکنانش مسلمان بودند و تنها گذرگاهی بود که مسلمانان می توانستند از طریق آن به کشمیر کمک کنند ، به هند ملحق گردید . بدین طریق ترازوی کشمیر آنگار و خیانت توطئه گران بر مردم کشمیر آشکار شد

به دنبال این وقایع در اکتبر ۱۹۴۷ ، مردم کشمیر دست به جهادی مسلحانه و آزادی بخش زده و با کمک روستائیان پاکستانی که به یاری آنان شتافته بودند ، جنگ خونینی را بر علیه غاصبان کشمیر آغاز کردند . در این نبرد مسلمانان توانستند تا نزدیکی شهر "سری ناگار" به پیش بروند و حاکم هندوی آن را وادار به فرار کنند و حکومت کشمیر آزاد را در مناطق آزاد شده تأسیس نمایند .

پس از فرار حاکم کشمیر به هند ، وی قراردادی را در تاریخ ۲۶ اکتبر ۱۹۴۷ با دولت هند به امضا رساند که به موجب آن سرزمین کشمیر به هندوستان ملحق گردید ، دولت هند با اعلام این قرارداد به کشمیر لشکرکشی نموده و با مدرن ترین جنگ افزارهای خود ، با مبارزین وارد جنگ شد .

پاکستان ضمن مردود دانستن ادعاهای هند ، به ناچار وارد جنگ گردید و با کمک مبارزین کشمیری ، موفق شد سرزمینهای آزاد شده ، توسط مبارزین کشمیر را همچنان حفظ کند . بدین ترتیب ، کشمیر عملاً به دو قسمت مجزا تقسیم گردید .

در قسمتی از کشمیر که به اشغال هندوها درآمد ، به علت سیاستهای سوء حکام هند بر علیه اکثریت مسلمان ساکن منطقه ، هرچندگاه شورشهایی برپا می شد ، هرچند این دعوا به سازمان ملل کشیده شده و این سازمان رأی بر اجرای فرآیند داد ، ولی تا این تاریخ هنوز این همه پرسی بعمل نیامده است .